

EPERJESI LAPOK

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . 12 K.
 Félévre 6 K.
 Negyedévre . . . 3 K.
 Hirdetési díj: Egyhasábos
 peltisor egyszeri hirdetése
 15 L. Közlemények sora 40 f.

**POLITIKAI, TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI,
 KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP**

Szerkesztőség és
 :: kiadóhivatal ::
Rösch Árpád
 könyvnyomdája
 Eperjes, Fő-u. 59.
 :: Telefon-szám 16. ::

Az Eperjesi Széchenyi-körnek, az Eperjesi Magyar Védőegyesületnek
 □□ és az Eperjesi Kereskedők Társulatának hivatalos közlönye. □□

A mezőgazdák s a hadikölcsön.

Az a szózat, melyet br. Ghillány Imre földművelési miniszter az új hadikölcsön alkalmából a gazdatársadalomhoz intézett, rátereli a figyelmet az országnak erre a legszélesebb és nagy erőtartalmánál fogva legjelentősebb rétegére. A miniszteri serkentésre önkéntelenül tolu elénk az a kérdés, hogy a nemzetnek tulajdonképpen való gerince: a gazdatársadalom hogyan is állta meg helyét ebben a mindenkit megpróbáló háborús időben?

A mérleg egyik főtétele kétségtelenül a fronton teljesített szolgálat. Hát e tétel háborús eseményeinek összegezéséből csak fény és dicsőség sugárzik gazdáinkra. A kérges tenyerek, a hazai rög tördelésében megedzett izmok egyszerűen csodákat szültek. A magyar paraszt szóltan önfeláldozásáról legendák beszélnek, melyek végigszárnyaltak a világon és áhítatos tiszteletet szereztek a magyar népnek. Ez a tétel tehát a magyar mezőgazdák örök dicsőségével záródik le.

Láttuk azt is, hogy a front mögött, itthon hasonló önmegtagadással állták a

háború minden sanyarú megpróbáltatását. Hogy a megcsappant munkaerőt hogyan pótolták egymás testvéri felsegítésével. Azt is, hogy a keservesen összekuporgatott fillérek az első hívó szótól kezdve miként halmozódtak fel a hadikölcsönök aláírási helyein s adták meg a három első hadikölcsönnek a félreismerhetetlen demokrati- kus jelleget.

A magyar mezőgazdák a kisemberekből összeverődő óriási tömegére háborús teljesítményéért tehát csak hálás megatottsággal gondolhatunk. És nyugodtak lehetünk arról, hogy a miniszteri szózat innét ezúttal is meleg visszhangot és teljes eredményt fog kiváltani.

De nem hinnők, hogy másképp legyen ez a gazdatársadalom felsőbb rétegeiben, a közép- és nagybirtokos osztályokban sem, akikre Ghillány szózata különösen nagy súllyal appellál. Ezek nagy része történelmi nevet visel s valamennyi arról híres, hogy a nemzeti élet döntő fordulataiban mindig a hazafias törekvések éltető eleme volt. Akik eddig példát adtak a milliőknak s ezeket példájukkal a hazafias érzület ma megnyilvánuló tökéletességére nevelték,

azokról méltatlanság még csak a föltevés is, hogy most ők kullognának utána a milliőknak, s nem ezekkel a legnemesebb versenyre kelten teljesítenék a mai ítélet- idő hazafias kötelességeit.

A Vöröskereszt-egylet eperjesi fiókjának közgyűlése.

Nagyszámú és előkelő hölgy- és férfiközönség jelenlétében tartotta meg a Vöröskereszt-egylet eperjesi fiókegyesülete évi közgyűlését f. évi május 7-ikén a vármegyeháza kistermében. Az elnöki székben özv. Semsey Boldizsárné ült, a titkári tisztet Gömör János, a jegyzőt dr. Wallentiny Samu töltötte be.

Az ülés elején a titkár felolvasta Tahy József udv. tanácsos levelét, melyben egészségi állapotára való hivatkozással, elnöki tiszteről lemondott. A közgyűlés a lemondást őszinte, igaz sajnálattal vette tudomásul és Tahy Józsefnek, aki évek hosszú során át a legnagyobb buzgalommal és odaadással vezette a fiókegylet ügyeit, akinek tetemes része volt az egylet megalapításában és felvirágoztatásában, jegyzőkönyvileg is leghálásabb köszönetét, nagyrabecsülését és elismerését fejezi ki, hervadhatatlan érdemeit jegyzőkönyvileg is megörökíti s erről őt átiratban értesíti.

Az ekként megüresedett elnöki tisztségre a köz-

TÁRCA.

Ha nem sír majd az ágyú.*

Ha nem sír majd az ágyú
 S nem folyik többé vér
 És újból itthon lesznek,
 Kik küzdtek a honért,
 Valami csengő álom
 Suhan szívünkbe be:
 Fátyolt terít a multra,
 Mely sebbel volt tele.

Ha nem sír majd az ágyú
 S mindenki hazatér,
 Sebet nem hord a lelkünk
 S övez a zöld babér.
 Egy szent érzés lopózik
 Szívünkbe titokban;
 S felszikkad, mint a harmat,
 A hulló könnyfolyam.

* Szavalt a május 10-iki ev. theol. vallásos-estélyen
 Oszvald Klárka.

Ha nem sír majd az ágyú
 S a honra béke száll,
 Soha kezünkbe fegyvert
 Nem adhat a halál.
 A multnak éjjelébe
 Merül a bú szava
 És rajt ragyog csodásan
 Az erény csillaga.

Ha nem sír majd az ágyú
 S kihül a puskacső,
 Legenda lesz a harcunk,
 Templom a temető.
 Mindenütt megbocsátás
 — Szívünkben szent remény! —
 Hol egymás öröméből
 Merít gazdag, szegény.

Ha nem sír majd az ágyú
 A nagy világ felett,
 Egymáshoz láncol minket
 Az örök szeretet.

Egymáshoz láncol minket
 Minden kis cseppnyi vér . . .
 És glóriától ragyog
 A gyászos csatatér,
 A gyászos csatatér!
 Marecsin Zoltán.

Bredeczky jellemzéséhez.

Irta: dr. Horváth Ödön. (Folyt.)

A soproni polgári iskolánál betöltött tanári állásában, — melyet a jénai egyetemről visszavért ifjú főképen azért látott elfogadandónak, mivel a soproni egyház őt az egyetemi tanulmányok ideje alatt segélyezésben részesítette, — egész működése folyamán ez volt az ő vezető gondolata mindig. Igen nagy nehézségekkel kellett megküzdenie ebben az állásában, mert az újonnan szervezett iskolának a legalacsonyabb osztályát adták az ő vezetése alá. Megindítóan festi ezeket a nehézségeket, melyekről kezdetben azt hitte, hogy azokat le sem

Vasárnap, május 14-ikén

OLYMPIA

Vasárnap, május 21-ikén

az évad
 legragyogóbb
 vígjátéka:

Jó éjt, Muki!

VENDREY FERENC, a Vígszínház művésznének felléptével.

Május királynője

RITA SACCHETTO felléptével.

gyűlés egyhangulag Faragó József kir. tanácsos, polgármestert választja meg, mert az ő személyében, hatalmas akarat- és munkaerejében, pártatlan és minden nemesért hevülő egyéniségében, melegen érző szívében teljes garanciát lát arra, hogy az egyesület zászlaját biztos kezekbe teszi le.

A közgyűlés nevében Gömör János titkár üdvözölte az új elnököt lendületes, szívből jövő, szép beszéddel. Faragó József elnök meghatva mondott köszönetet a megnyilatkozott bizalomért, lelkes tüntetésért s ígérte, hogy a nagy és nemes feladatra készséggel vállalkozik, legjobb tudásával és erejével azon lesz, hogy méltó legyen kiváló elődjéhez és a magas szentes hivatású egyesülethez.

Ezután dr. Holénia Gyula ezredorvos, kórházparancsnok tett jelentést a Vöröskereszt-egyesület eperjesi kórházának eddigi működéséről. Azt tudtuk eddig is, hogy az eperjesi Vöröskereszt-kórház pártját ritkítja az egész országban minden tekintetben, de csak e jelentésből tűnik ki a maga egészében az a fenséges hivatás, az az emberfeletti munka, amit a kórház vezetősége, személyzete a háború folyamán kifejtett. Ebből a nagy dicsőségből és munkából az oroszlanrész dr. Holénia Gyulát, ezt a nemesen érző, agilis, alkotni tudó orvost és Görgy Ernőné, ezt a végtelenül melegen érző, gyöngédelekkű, de erős akaratú és kitartású nőt, az igazi nő megtestesítőjét illeti meg; de hála és elismerés illeti meg mindazokat, akik nemes szívükkel, gyöngédségükkel igyekeztek enyhíteni a szegény beteg, sebesült hősök szenvedéseit, köztük elsősorban Dúsz Mária, Schönweisner Jánosné és Vogel Bélánét.

A számvizsgáló-bizottság a legnagyobb elismeréssel számolt be arról a nagy munkáról, amit az egyesület pénztárosa, Vogel Béla fejtett ki. A szavak helyett beszéljenek a számok: a pénztári forgalom csaknem egy félmillió koronát tett ki. S ezt a pénztárt Vogel Béla önzetlenül, a legnagyobb pontossággal, az őt jellemző precizitással kezelte. Múltán részolgált az egyesület haláljára.

Az elnök indítványára kimondotta a közgyűlés, hogy amennyiben a kultuszkomány kényszerítene a Vöröskereszt-kórházat arra, hogy az általi tanítónőképző-intézet helyiségeiből költözzék ki, felhatalmazza az elnökséget, hogy a kórház máshová való elhelyezésére szükséges intézkedéseket tegye meg.

Végül a közgyűlés meleg ünneplésben része-

sítette az egyesület-érdemes titkárát, Gömör Jánost, aki a maga önzetlenségével, nagy munkásságával évek óta oly nagy érdemeket szerzett az egyesület körül s aki a maga szeretetreméltó modorával, kedves egyéniségével valóban rátermett erre a szép, de nehéz tisztre. Ezek után a közgyűlés az elnökség lelkes éltetésével véget ért.

(Dr. Wallentinyi Samu.)

*

Közvetlenül az eperjesi Vöröskereszt-fiók-egyesület közgyűlése után a sárosvármegyei Vöröskereszt-választmány tartotta évi közgyűlését. Taly Józsefné elnök meglehetősen szavakban üdvözölte a megjelent választmányi tagokat. Fájdalmas érzéssel emlékszik meg Szinyei Merse István volt főispánunknak körünkől való távozásáról, valamint a választmányban viselt elnöki tisztréről való lemondásáról. A sárosvármegyei Vöröskereszt felvirágoztatása körül senki sem tett annyit, mint elnöktársa. Egyben örömet fejez ki afelett, hogy utódjával sikerült Bujanovics Gyula főispánt megnyerni.

Ezután Gömör János titkár felolvassa Szinyei Merse István lemondó-levelét. A titkár lelkes szavakban emlékszik meg a lemondó elnök nagyszabású egyéniségéről, melegen érző szívééről és arról a pártatlan agilitásról, amellyel vármegyének ügyeit a legválságosabb viszonyok között intézte. Neve immár ott van e vármegye legnagyobbjainak sorában. Mi csak hálával, szeretettel gondolunk fenekelt személyére.

A választmány őszinte, igaz fájdalommal vette tudomásul Szinyei Merse István lemondását, halhatatlan érdemeit jegyzőkönyvébe iktatta s a közgyűlésből hozzá a következő sürgönnyel mentette: „Sárosvármegyei Vöröskereszt-választmányunk mai évi közgyűlésének nevében kiváló tisztelettel és szeretetteljes ragaszkodással üdvözöljük Méltóságodat, mint e komoly és nagy idők egyik gondviselészertűvezérfehérjét. Őszinte és mély sajnálattal vettük tudomásul Méltóságodnak választmányunk elnöki tisztréről való lemondását. A kényszerítő körülmények előtt meg kell ugyan hajolnunk és e lemondást elfogadnunk, de él bennünk a reménység, hogy nemes és nagy lelke továbbra sem vonja meg tőlünk szeretetét, értékes támogatását. Vöröskereszt-választmányunk történetében Méltóságod nagy neve örökké élni fog s az utódok hálával

emlékeznek meg majd arról a nagy férfiról, aki nehéz és válságos körülmények között megénk társadalmát a szeretetben összeforrasztotta s annak haza- és emberszeretéből fakadó minden fellángolását nemcsak felkarolta, de a szeretet gyakorlására alkalmas erővé formálta. Méltóságodnak további hazafias munkájára Istennek áldását kérjük.“

Ezután a választmány a megüresült elnöki tisztre egyhangú lelkesedéssel Bujanovics Gyula főispánt választotta meg, aki kiváló egyéni tulajdonaival elődjének előreláthatóan méltó utódja leend.

A titkár jelentéséből örömmel győződünk meg arról, hogy a Vöröskereszt Sárosvármegyében hovatovább emelkedik népszerűségben. Van 1273 tagja, vagyona értékpapirokban és készpénzben 53,000 kor. A múlt évben három fiók alakult. A fiókok tevékeny munkásságot folytatnak. Az eperjesi fiók nagyszabású kórházat tart fenn, Bártfa és Kisszeben jótékony célú hangversenyek rendezésével tekintélyes összeget fordított hadi és egyéb jótékony célokra. Lemes 8000 kor. vagyont gyűjtött. Bártfa 5000-koronás Röntgen-apparátust vesz a bártfai kórház számára. A választmány elnöksége a katonai tudósítóirodát az egész vármegye területén megszervezte és pedig oly módon, hogy Szabó Elemér kir. tanfelügyelő szíves közreműködése útján a tudósítói tisztre megnyerte a vármegye lelkes tanítóit. Az elnökön fáradozásai, lelkes buzdítása révén 150 kg. gyapjúfonalat dolgoztak fel lelkes nők és intézetek s ily módon téli óvóruhával láthatunk el igen-igen sok katonát. Ugyancsak az elnökön kezdeményezésére dr. Mikler Károlyné több lelkes úrnővel a közönség adományaiból 600 beteg katonát vendéglelt meg karácsony estéjén. A kir. gör. kath. tanítóképző-intézet a választmány céljaira szépen sikerült háborús estélyt rendezett. Háromy G. W. jungstowni lakos 2500 kor.-t küldött a Vöröskeresztnek. A sárosvármegyei Vöröskereszt e sokoldalú tevékenységét a legfőbb helyen is tudomásul vették, amennyiben Ferenc Salvator kir. herceg Őfenéje, mint a magyar Vöröskereszt védnökhelyettese, a tagok közül többeket, akik a katonai egészségügy körül a háborúban kiváló érdemeket szereztek, a Vöröskereszt hadiékítményes érmeivel tüntetett ki. A közgyűlés, miután tudomásul vette

tudja küzdeni. A gyermekek rendetlenek, tisztátalanok, szófogatlanok és nyersék voltak. Úgy látszott, hogy egész lelkéből folytatott minden küzdelme és törekvése kárba veszt. Már arra gondolt, hogy állását is el kell hagynia, mikor egy véletlen esemény egész fordulatot hozott pályafutásában.

Ezt megkapóan, nagy önzetlenséggel beszélt el maga.

Végtelen nyomott hangulatban állott egy reggelen az iskola udvarára nyíló ablakában. Éppen előadási órára kellett mennie. Az udvaron a rendetlen és rakoncátlan gyermekereg nagy lármával özönlött össze és rontott be az iskolaterembe, ahova Bredeczkynek is pár perc mulva mennie kellett, és ahol sem a megkísérlett szelidséggel, sem pedig — még kevésbé — a megkísérlett szigorúsággal és fenyegetésekkel a rendet és a csendet fenntartani nem volt képes. S amint ő, egyre nyomottabb hangulatban, ottan állott a nyitott ablaknál,

ahova a gyermekek éktelen lármája tört volt fel: a beözönlő napsugárban csaknem tündökölve egyszerre különösen szemébe tűnt az a kedves, békés, legszebb díszében álló virágtő, amelyet, cserépbe ültetve, pár nap előtt kapott ajándékba. Egy ösztönszerű gondolat vezetése alatt felveszi a szép virágot és azt magasra tartva indul el és lép be a zajongó gyermekeregbe. Egy pillanat, és minden gyermeknek szeme a virágra volt irányozva. S a szokatlan és éppen ezért meglepő látvány egyszerre olyan hirtelen csendet tudott teremteni, amelyhez hasonlót eddig elérni sohasem volt képes. Ezen a nagyszerű hatáson örvendezve, lelkesülten lépett az előadói emelvényre s különös sikeres előadást tartott; annak folyamán mindig a — gondozást gyönyörű virágzásával megháláló s az Isten napjának fényében örvendezve fejlődő — bájos virágra térve vissza!

Ettől kezdve lehetőleg mindenkor szemlél-

tető oktatást igyekezett tartani; s ha másképpen nem: képek és rajzok segítségével, valamint a rendelkezésre álló dolgoknak természetben való bemutatásával. Erről az ily módon eredetileg csupán önkéntelenül alkalmazásba vett módszeréről maga jegyzi fel azt, hogy ennek a segítségével kevesebb, mint két hét alatt a tanulóifjúságot teljesen hatalmába tudta keríteni és hogy az ő tanulósa azután igazán megismerte és meg is szerette őt.

Mikor — teljes négy évi ottműködése után — búcsút mondott a soproni iskolának, — melynek szervezetében is lényeges újításokat teremtett és amelynél való működésének pártatlanul önzetlen voltát mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy a leányok munkaiskolájának létesíthetése céljából, — amely iskola utóbb az ő igazgatósága alá került, — a neki adott szabad lakásról is lemondott, valamint hogy Halassy igazgatónak a soproni ev. polgári iskola szervezetéről írott művét a saját költsé-

a számvizsgáló-bizottság pénztárosnak buzdításáért köszönetét éltetésével véget ért.

Conférence

HÖLGYEIM ÉS URALK

Egy társulatot... Olyan színházat, melyet és elismerés... a társulat tagjairól a helyzetünk. Nem egymás mellé hely... társulatunk egyes... Nem mintha nem... Ellenkezőleg! A szimfóniája kísér, várjunk tehát kész... csak habkönnyű, se... karrikaturák ezek, kritika, hanem fel... nek fénye mellett s

Kezdjük...

Schmidt Konsta

A kassaiak bájos... énekesnő. Ha ő meg... hangját, nem állok... nak épségéről. A... lehet állítani... dal... hangjának zengő... fészekkel veszi fel... művészi képessége... telligenciája szívet... nere az operákban... József. És most ti... volt szó, hogy Sch... egy pesti impress... Nem művészeinket... Hírünk kicsi, de... jellemzésére.

Önök persze ár... amint mondom:... egyszerre. Vérteli... s íme, a zseniális... fognak gyönyörköd... e szót: gyönyörköd... Biller Irén és V... vonatkozásban a g

gén, ő nyomatta... búcsúbeszédet mo... beszéde nyomtatá... nagyobb szabású b... lendőnek tartom... fontos azt a m... azokat, akiknek... a nevelése feks... hatja le jobban, önzés, haszonles... Ugyancsak továb... minél romlottabb... követelések és an... den gyengeség in... különösen tanító... hogy ezeknek a g... val a kor a saját... gesse. Ha a más... folytán csak egy... győződésünktől v... tettük az ügyet... nyoljuk a belátás... sét és bizalmát, m... részrehajlatlanságu

FÜSZER
KÁK

Csak azoknak a cigarettázóknak,

kik egészségükre való tekintetből szívesen költenek naponta 2-3 fillérrel többet:

MODIANO-clubspecialité szivarkahüvelyek

Orvosi tanácsra a hüvelyeken nincsen sem bronz, sem színnyomás, de minden hüvelyben benne van víznyomással a gyáros aláírása: *C. D. Modiano*

a számvizsgáló-bizottság jelentését és Vogel Béla pénztárosnak buzgó és lelkiismeretes tevékenységeért köszönetet mondott, az elnökök lelkes éltetésével véget ért.

Conférence a színtársulat tagjairól.

HÖLGYEIM ÉS URAIM!

Egy társulatot ölelnék keblükre pár nap múlva. Olyan színházat, melynek minden tagjáról a dicséret és elismerés ditirambjaival beszélhetünk. Míg a társulat tagjairól mint *egészségről* írunk, könnyű a helyzetünk. Nehéz, súlyos kifejezéseket kell egymás mellé helyezni s kész a fotográfia. De társulatunk *egyes* egyéneiről sem nehéz konferálni. Nem mintha nem volna sok mondanivalónk. Ellenkezőleg! A szavak zenéjének hatalmas szimfóniája kísér, bármelyikbe kezdek is. Ne várjunk tehát kész, befejezett képeket, hanem csak habkönnyű, sebtiben készült skicceket. Nem karrikaturák ezek, hanem jellemvonások. Nem kritika, hanem fel-fellobbanó tűzsugarak, melyeknek fénye mellett sok mindent megérthetünk.

Kezdjük...

Schmidt Konstanciával nyitjuk meg a sort. A kassaiak bájos Stancija országos nevű operanékesnő. Ha ő megharagszik és «kiereszti» csengő hangját, nem állok jót az eperjesi színház ablakainak épségéről. A frázis itt csődöt mond, nem lehet állítani «dalol, mint egy csalogány», mert hangjának zengő zúgása egy egész csalogányfészekkel veszi fel a versenyt. Iskolázottsága, művészi képessége nagyszerűen lendületes. Intelligenciája szívet-lelket meghódító. Állandó partnere az operákban érces hangú tenoristánk: *Somló József*. És most tüköt árulok el. A télen arról volt szó, hogy *Schmidt* Konstanciát és *Somlót* egy pesti impresszárió országos körútra viszi. Nem művészeinken mult, hogy a körút elmaradt. Hírünk kicsi, de feltűnően frappáns tehetségük jellemzésére.

Őnök persze ámulni fognak, pedig úgy van, amint mondom: *három* primadonnát kapnak egyszerre. Vérbeli primadonna igen ritka példány s íme, a zseniális *Faragó* jóvoltából háromban fognak gyönyörködni. Szóval-szóra tessék venni e szót: gyönyörködni, mert *Szentgyörgyi Márta*, *Biller Irén* és *Vida* Ius produkciója minden vonatkozásban a gyönyörűség, művészi ízlés és

elegancia non plus ultrája. *Szentgyörgyi* ördögi elevensége és fékezhetetlen temperamentuma, *Biller Irén* pajzán virgoncsága, pompás tánca, csengő hangja, *Vida* ragyogó játékrutinja, tiszta éneke, pazar eleganciája mindenkit meghódít. A korszón egyebet sem lehet majd hallani: jaj de bájos a *Biller*, jaj be szép *Szentgyörgyi*, milyen herceg *Vida*, akit harsány örömmel látunk majd viszont az eperjesi színpadon.

Simonyi Mária a drámai ensemble «oszlopos tagja». Azért oszlopos, mert törekeny vállain nyugszik a repertoár jó része. Tehetsége olyan megkapóan markáns, hogy a fővárosi Magyar Színház már tagjai közé szerződtette.

Méltó partnere: *Lajthay* Károly és *Bércsi* Ernő. E két szép fiú veszedelmes. Eltekintve attól, hogy kedvesek, jók, nemesszívűek, akár egy született bohém, de nagy «nőhódítók» hírében is állanak. Mikor a KASSAI SZÍNHÁZI UJSÁG kedvenc-versenye folyt, *Bércsi* Ernőre ezrével jött szavazat. E kis pletykából nagy népszerűségére következtethetünk.

Lányi Juliska, a fürgé kis naiva, *Bánhidya*, a legbájosabb társalgási színész nő és a komoly *Uti Gizella* egészítik ki a drámai ensemblét.

Doktor János és *Mezei* Andor társulatunk rendezői. *Doktor* széles látókörű műveltsége és tudása nagy érték. A prózai darabok közül már igen sokat mentett meg ötletével, trükkjével feltétlen bukástól. *Mezei* operetteket és operákat rendez legmélyebb ambícióval és készültséggel, azonkívül társulatunk széphanjú baritonistája.

Külön strófát kell írni a komikusok komikusáról, *Szalay* Gyuláról. Mikor Kassán jutalomjátéka volt, napokkal azelőtt kifüggesztették a ritka táblát: «minden jegy elkelt». Egy nagy baja van, hogy *nős*, de ez eltörpül a mellett a hatalmas vonása mellett, hogy mikor játszik, táncol, tréfál, nevet, a tetszés, taps orkánja zúg föl. Felesége a legdrágább asszonyok egyike: *Egry* Berta, csupa pajzán humor e kitűnő művész nő. A leghidegebb, legmasszívabb szerepből is szimpatikusan kedveset tud alakítani. *Szalayt* különben már a fővárosi közönség is ismeri. Onnan hozta ide *Faragó*.

Nádassy Oszkárt bátran lehet nevezni a vidék legelső táncosnőjének. Minden tánc külön tanulmányt érdemelne.

Ha majd sok-sok táncban lesz részük, ne

feledjék el, hogy mindez egy szerény, bohém-kedvű fiúnak, a híres *Nádassynak* érdeme.

Két zseniális karmesterről kell még megemlékezni, *Kerner* Jenőről és *Tilger* Árpádról. Operáink nivója, mely ma már az átlagos vidéki mértéket messze túlhaladja, nagyrészt nekik köszönhető. Komoly studiummal tanulnak, tanítanak, művészi lendülettel dirigálnak.

Teleki Sándor a legszimpatikusabb fiúk egyike. Egy cseppet sem válik hátrányára, hogy «*tükör*». Azért őt mindenki szereti, becézi. Jogász is volt valamikor, itt Kassán mindig azt mondta, hogy kassai jogász volt, Eperjesen bizonyára: eperjesi jogász lesz. Mindentől eltekintve, nemes rutinnal játszik ő.

... Most pedig, kedves és kedvtelen olvasóm bocsásson meg, a miért kiszekézt megfogtam és átvezettem annyi sok picit soron. Nem mondtam el mindent. Dehogy. Századrészét sem annak, amit e derék nép megérdemel. Én csak a fotográfáló masina elé állítottam őket, barátságos arcot kértem, a felvétel készen, kidolgozva az önök metier-je. Ha valamit kihagytam, bocsánat. Igen sokat hagytam ki. Igen sokszor: bocsánat.

Dr. Köves Illés.

HIREK.

Aktuális strófák.

A csatazaj vérpatakba fulladt.

A földre tompán ült a némaság.

Mintha átok úzte volna tova

A gyilkos gépek roppant nagy hadát.

A dombtetőket roncsok halma fedte.

Ezt művelték zseniális lények.

Csak az, csak az marad rejtve végig,

Hogy hát hol van, hol lehet a lélek?

*

Enyhe tavaszi napsugár...

És foszlányfelhők fent az égen.

A sok virág már nyildogál

Az árok mentén, faluvégen.

Fuvalom jár a rét felett:

Virágot ébreszt, nótát dúdol.

S a vándormadár dalba kezd:

Jejezi, hogy már itt van újból.

gén, ő nyomatta ki, — Bredeczky emelkedett búcsúbeszédet mondott (1802. szept. 16.), amely beszéde nyomtatásban is megjelent. Ebből a nagyobbszabású beszédéből különösen kiemelendőnek tartom az ő jellemzése tekintetéből fontos azt a megjegyzését, amely szerint azokat, akiknek kezeiben a kortársaknak a nevelése fekszik, semmi sem alacsonyíthatja le jobban, mint az, ha működésükből önzés, haszonlesés és bírásvágy tűnik elő. Ugyancsak továbbá azt a másik tételét, hogy minél romlottabb a kor, annál szigorúbbak a követelések és annál feszültebb a figyelem minden gyengeség iránt, amelyet annak előjárói, különösen tanítói mutatnak és pedig azért, hogy ezeknek a gyengeségeknek sötét foltjaival a kor a saját sötétjét fedezze és mentesse. Ha a másoknak való tetszés keresése folytán csak egy lépést is tettünk a saját meggyőződésünktől visszafelé: már felében elvesztettük az ügyet! Amennyiben ezáltal kigúnyoljuk a belátással megáldottaknak a tetszését és bizalmát, másrészt pedig elveszítjük saját részrehajlatlanságunkat és azzal azt a nemes

dacot, amely nekünk a viharokban olyan sok erőt és túlsúlyt kölcsönöz!... Végül el nem hallgathatom az oly mélyenjáró búcsúbeszédnek emelkedett zárómondatait!... «És ti, szeretett ifjúság! — így szólott végezetül tanulóhoz, — ti, szívemhez olyan közelálló sarjadékaik és magvai egy — talán jobb — jövő nemzedékének! A fájdalom elnyomja az utolsó Istenhozzádot, amit nektek akarok mondani! Vérező szívvel fognalak titeket elhagyni, ha oly jó kezekben nem tudnának! Átadlak titeket barátaim gondozásának, azzal a meggyőződéssel, hogy szívemet, szeretetemet és javatokért való buzgalmamat itten hagyom vissza nálatok! Viruljatok a haza és a társadalom boldogságára! Szülőitek öröme! És Isten dicsőségére! A legszebb gyümölcsökkel dicsőítvén az Ő szent nevét!»

Tudom, hogy nagy mulasztást követnék el akkor is, ha az önarcképhez önkéntelenül, saját kézzel tett ezek közül a vonások közül különösen ki nem emelnék egyet, amely nem csupán a lelkeszi hivatás magasztossága felől vallott nemes felfogásának, nem is csak a szülői és

gyermeki viszony gyöngédségéről ápolt nézetnek, hanem a Bredeczky lelkében valóban egyik legfőbb érzelem gyanánt szerepelt háládatosságnak és annak is ékesen szóló bizonyítéka, hogy az ő nagy lélekfinomsága nem elégedett meg csupán azzal, hogy jót tegyünk, hanem a súlyt még ebben is a jótételesnek mikéntjére, annak nemes és egyszersmind szívet nemesítő módjára is akarta és tudta fektetni.

Merem állítani, hogy a háládatosság Bredeczkynek egyik legszembevetőbb, legállandóbb jellemvonása! És pedig ha — meggyőződésem szerint egyedül helyesen — a háláról olyképen gondolkozunk, hogy az annak az örömrészletnek része, amely lelkünkben akkor fakad, ha valamely lelki szükségletünk kielégítést nyer és amelyet tisztultabb alakban annak szeretnénk nyújtani, akinek ezt a kielégítést köszönhetjük; s egyszersmind, ha fontolóra vesszük azt, hogy az ember természeténél fogva annyira önző, hogy akkor is, amikor hálás akarna lenni, voltaképpen nem a multban tapasztaltakért kíván viszonzást nyújtani, hanem inkább a jövőben remélteket szeretné megalapozni: bizvást el-

**FÜSZERÁRÚK, CSEMEGÉK, CUKOR-
KÁK □ □ LEGJOBB MINŐSÉGBEN**

KLEIN JENÓNÉL

Minthogyha csak minden itten
A szeretet jegyében járna...
És csakis aki *lelket* hord,
Rontana rá atyafiára.

Marencsin Zoltán.

Árnyképek.

Kint a messze idegenben, a sáncok, fedezékek országában, mélyen a föld alatt egy kis szobaszerű alkotmányban mécsesláng terjeszti gyenge fényét. A sugarak egy ív papírra esnek, amelyre fekete sorokat ró egy álmos közlegény. Késő este van. Haza ír. Tolla nehezen halad a fehér mezőn, meg-megakad, azután megint csak kanyarodni kezd és siet tovább...

A közlegény már az utolsó soroknál tart, nagyon álmos. A mécses lángja is bágyadozik már: a haldoklásnál tart. A katona feje súlyos lesz, mint az ólom, le-lehanyatlak, hogy azután fel-felrezenve, végső erőfeszítéssel diktálja tollának a szavakat. Már az utolsó sorokat írja. Ezeket írja: «... A holnap nap keményebb lesz, mint a többi. ... Otthonról hozott emlékem néhány tavaszi virág... Eltettem a csokrot, hogy ha majd egyszer ismét a hazai tájon...»

Többet nem ír. Az álom egészen legyőzi. Feje lehanyatlak az asztalig, a kezefejeig. Elalszik. Színes, tarka könnyű képek hálózák őt körül, mintha csak napugróból és habokból lennének szöve... De hát holnap nehéz harc lesz, ilyenkor pedig olyan jó a könnyű álom!

A mécses is összevonja lassan tűzféjét: utolsó lobban és utána nagy, sötét csend borul a földalatti kicsi lakásra. A katonaládák, pokrócok, a bakancs, a mundér mind, mind sötét: alszik. Mintha ezen földalatti szobának minden realitását ezen álmos, sötét árnyak adnák... mintha a sötétség nem lenne más, mint maga az álom...

Odafent a lövészárkok, fedezékek, drótakadályok, ágyúk, romok, sírok felett szintén az éj árnya borong. Az egyes kidomborodó fekete pontok olyanok, mint az álomlovagok, melyekről a mesében olvasunk... mint maga az álom.

A pihenő rónán szellő sír végig: talán az otthon levők sóhajtása ez. Maga a fájdalom és gyász. De ez a fuvalom is olyan fekete, mint az árnyékok, mint maga az álom...

Ki tudja? Talán minden nyomott hangulat és

bánat is csak álom; talán a sok fekete földdel bélelt sír is mind csak álom... hosszú, örökké tartó álom... boldog álom... M. Z.

Személyi hír. Br. Ghillány Imre földművelésügyi miniszter május 5-ikétől 8-ikáig fricsi birtokán tartózkodott. — Szinyei Merse István, Zemplén- és Árvármegyék főispánja május 11-ikén rövid tartózkodásra Eperjesre érkezett.

Dr. Fischer-Colbrie Ágost kassai megyéspüspök május 13-ikán este érkezik Eperjesre. Május 14-én bérmál a nagytemplomban és az esti májusi ájtatosság keretében az angolkisasszonyok intézetének hölgykongregációjában végzi az új tagok felvételt.

Kitüntetés. A király *Bornemisza* Miklós tüzérfőhadnagyot az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartásáért a signum laudis-szal tüntette ki.

Miniszteri biztosok. A vall.- és közokt.-ü. miniszter rendelkezéséből az eperjesi áll. tanítónőképzőben, valamint tanítóképzőintézetekben a folyó tanév végén tartandó osztályképző vizsgálatoknál miniszteri biztos minőségben vármegyénk kir. tanfelügyelője működik közre, míg a befejező tanképző-vizsgálatokra miniszteri biztos minőségben az eperjesi áll. tanítónőképzőintézethez *Wagner* János kir. szakfelügyelő, az ág. h. ev. tanítóképzőintézethez dr. *Mágócsi-Diets* Sándor egyet. tanár és a gör. kath. tanítóképzőintézethez *Szabó* Elemér vm. kir. tanfelügyelő küldetett ki. Ugyanezen miniszteri biztosok egyidejűleg kiküldettek iskolafelügyelői minőségben az ezen intézetek gyakorló elemi iskolai VI. oszt. fiútanulóinak záróvizsgálataira is.

Kitüntetések. A király *Bartunek* József cs. és kir. századost, aki a sajtóhadiszállásnál teljesít szolgálatot, kiváló érdemei elismerésül, soronkívül őrnaggyá nevezte ki. — *Renvers* István, a 9. honvéd-gyalogezred hadnagya az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartásáért legfelső királyi elismerésben részesült.

Püspökünk gyászja. Nagy részvéttel vettük a hírt, hogy dr. *Novák* Béla ungvári ügyvéd, püspökünknek, dr. *Novák* Istvánnak öccse május 5-ikén Ungváron, élete 35-ik évében meghalt. A megboldogultat özvegyén kívül három kis árvája gyászolja.

mondhatom, hogy Bredeczkynek a háládatossága erre az utóbb jelzett téves útra nem lépett soha!

Ninához intézett és a «Két papagály»-ról címezett levelében mondja el ezt a — nézetem szerint — annyira jellemző történetet.

Egy napon egy úr kereste fel wieni lelkészi hivatalos helyiségében és arra kérte, hogy súlyosbetegen fekvő feleségét látogatná meg, s őt az egyház vigasztalásában, valamint az Úr szent vacsorájában részesítse. Azonnal kocsira ültek, mert Wien egyik külvárosába kellett hajtaniok. A látogató egy Párisban született francia volt, aki egykor porosz szolgálatban állott. Beteg felesége pedig német származású. A lakásban a legnagyobb csinoságot, rendet és tisztaságot találta mindenütt. A súlyos beteg, nagy testi gyengesége mellett, igen élénken fogadta. Látszott, hogy epedve várta a látogatását. Lelkészi szavai nagy hatással voltak a szenvedőre, akinek minden szavából kegyes és az Isten iránt mélységes bizalommal eltelt szív és értelem világított. Mély áhítata s gyermeki hálás értelme magával ragadta és őszintén vonzotta a lelkészt is. A szent cselekvénynek bevégeztésekor, a lelkében megerősödött beteg forrón mondott köszönetet az édes óráért, amelyben még ebben az életben részesülhetett. Mikor pedig Bredeczky búcsúzni akart: gyöngéden nyújtá feléje erőtlenséggel kezét s kérte, hogy szívének legfőbb érzelméről mondhasson el előtte

valamit. Férjhezment egyetlen leányáról kezdett beszélni, mély megindulással, a nagy beteg, akit ebben az életben már bizonytalannal nem fog láthatni többé! De kérve-kéri a lelkészt, hogy azokat az érzelmeket, amelyekkel ebben az annyira ünnepélyes és komoly pillanatban neki, a haldokló anyának, a szíve oly igen tele van és amelyeket ő leányának többé elmondani nem képes: mondja el neki az egyháznak hí lelkű férfiak, akinek szavai szívét annyira megnyugtatták és megvigasztalták... Mondja el neki, hogy az anyaszív most is, mint utolsó dobbanásáig mindig, csak a legnagyobb hálával van eltelve a tapasztalt szeretetért, jóságért és hűségért és hogy ezekkel az érzelmekkel áldja és mindig csak áldja őt, a hűséges gyermeket és övét! Könnyekben úszó szemmel, emeltebb hangon mondotta el, hogy őt a jó Isten egy olyan leánnyal áldotta meg, amilyen-nel kevés szülő dicsekedhetik és hogy neki — jóságának és áldozatkészségének — köszönhet ő, a nagy beteg férjével együtt mindent! A kényelmes lakást; a bájos kertecskét, melyre az ablakból látni lehet; az élelmet és a ruházatot... Az ő szeretetének s gyöngédségének köszönheti azt a kedves madarat is, — egy papagály volt, nagyon díszes kalitkában a beteg ágya előtt, — amely csacsogásával annyi sok szenvedésteli, nehéz óráját édesítette meg és amely — bohókás német beszélgetésével és énekével — mintha most is az elválásnak reá-

Színházi jegyek az első négy előadásra és bérletek kiadóhivatalunkban válthatók.

Kiküldetés. A vall.- és közokt.-ü. miniszter a soproni tanítóképzőintézet befejező tanképzővizsgálataira miniszteri biztosnak dr. *Wallentinyi* Samu koll. főgimn. tanárt küldte ki. Egyben kiküldötte őt iskolafelügyelői minőségben az ottani gyakorlóiskola záróvizsgálataira.

Előléptetés. Dr. *Oravec* Andor, az eperjesi kir. ügyészség vezetőjét az igazságügyminiszter a VII-ik fizetési osztályba léptette elő.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter *Krausz* Frigyes eperjesi törvényszéki írnokot irodatiszté nevezte ki.

Halálozások. *Kassay* János ny. tvsz. irodatiszt május 10-ikén, élete 55-ik évében meghalt. Temetése a róm. kath. egyház szertartása szerint ment végbe.

Csírbusz Károly okl. jegyző május 10-ikén, élete 48-ik évében Darócson meghalt. Temetése május 13-ikán a róm. kath. egyház szertartása szerint ment végbe.

Bárdos Zoltán főgimn. tanuló életének 16-ik évében, rövid szenvedés után Eperjesen, május 9-ikén meghalt. Temetése május 11-ikén ment végbe a legnagyobb részvét mellett az ág. hitv. ev. egyház szertartása szerint.

Felsőkubini és deménfalvai *Kubinyi* Mihály gazdas. tanár, tart. tüzérfőhadnagy május 11-ikén, katonai szolgálatának teljesítése közben Lawocznén elhunyt.

Színházi páholyok. Színházi híreinkkel kapcsolatban legnagyobb örömmel és teljes elismeréssel közölhetjük, hogy a színház páholytulajdonosai a város polgármesterének kérelmére páholyaikat a kassai művészárság vendéggátéka alkalmára minden fentartás nélkül a közönség rendelkezésére bocsátották s azokat maguk is csak a közönségre nézve fennálló feltételekkel veszik igénybe.

Kedvező időjárás esetén mai nappal, azaz május 14-ikén nyílik meg a *Reisz* Ede-féle *kerti-helyiség*.

Köszönetnyilvánítás. Az Eperjesi Villamvilágítási és Erőátviteli R.-t. 50 koronát adományozott a Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet eperjesi árvaháza javára, mely adományért ezúton mond hálás köszönetet az elnökség.

nehezdedő gondolatait akarná tőle távortartani! Ez is az ő ajándéka. És az ő ajándéka az a másik papagály is, amely — hasonlóan díszes kalitkában — ott áll férjének szomszédos szobájában, és amely, hogy férjét hazájára emlékeztesse, francia szavakat fecseg hozzá szakadatlanul... «Olykor meglátogat minket férjével együtt, kit a jó Isten legjobb áldása árásszon el szintén, — így végezte szavait — és amit csak a mi szemünkből kiolvashat, azt bizonyosan megszerzi nekünk!... Így beszélt, belső megindulással, hulló könnyek között, hűséges leányáról és vejről a haldokló anya... Bredeczky pedig, — azt írja magáról, — mélyen meghatva állott ágya előtt. Szemeit szintén könnyek borították el és nem tudta, hogy mit csodáljon inkább! Az anya háládatosságát-e leánya iránt!... Avagy a gyermek háláját-e szülőivel szemben!...»

«Sok gyermek van — írja, mintegy erkölcsi tanúságként Bredeczky —, aki tartozását szülői iránt bizonyos mértékben lerója, de kevesen vannak olyanok, akik ezt annyi gyöngéd érzélemmel teszik, mint a beteg édesanyának ez a jóságos leánya. Nem a jótétemény, amelyet mással szemben gyakorlunk, hanem a mód, amint ezt gyakoroljuk: nemesíti meg igazán szívünket!... Mélyen meghatva jöttem haza!... A papagályok mindig szemeim előtt voltak;... és a háttérben látom a hálás leánynak gyöngéd alakját! Mint örül, hogy szülőinek élet-estéje,

Vallásos esté estélyt rendezett az május 10-ikén. Az e jelent meg s a műs élénk érdeklődéssel latkeltő közének ut Gyulának «A hit» művészi erővel és középpontját dr. S tanárnak «A két, s olvasása képezte, me esés, kétszínűség és ú. n. cant-ról szólott a gondolatot, hogy csak egy lélek ural *Osswald* Klárka sz aktuális, szép költen hanglejtéssel, melege Az estélyt Varga I szóló imádsággal és határos énekkel, ohl kezdetű fohászával fe

Az Eperjesi Vi átviteli r.-t. május 9 sét, amelyben az elh gatósági tag helyébe Teofil választott m ként. A közgyűlés k intézeteknek és alap alapnak, a Vöröskere a Sárosvármegyei N Nőegyletnek, az Izra konyhánál, az Eper sárosvármegyei hadiá az Eperjesen létesít és a városi kórház se 500 koronát juttatott

Adományok. fiókegylet javára a k nyok folytak be: 241 adománya április hó amelyekért őszinte ké

Könyv- és kóta képeslevelezőlapok *Molnár Jenőné*

Adomány. Sár alapja részére *Gallé* 100 koronát küldött

az ő hozzájárulásáve megelégedett!...»

Aki így érez és és a gyermek közö annak érzelme és ge más, ha otthonára: vagy ha — melynek raként állította volna Tátrát, — drága Ha

Milyen megindító útirajzában olvashat és a milliárd jégcsilla közeledik!... Üdv vidéknek, amelyet epedő vágyódásában letet a völgyeknek, próbálgatta! Üdvözl nak, amelyeken a g tekintete pihent! Üd népek, amely az sából megélhetését vözetet a rokonokn szívdobbanása oly övben!... Mikor p és őt annyira megbec is minden vágyódás gondol. S 1804. o. Gergely késmárki t. (Magyar Tudomány milyen megséggel, álló akadályokat lá

Vallásos estély. Szépen sikerült vallásos estélyt rendezett az ev. theol. Belmissió-egyesület május 10-ikén. Az estélyen szépszámú közönség jelent meg s a műsornak minden egyes pontját élénk érdeklődéssel fogadta és kísérte. A hangulatkeltő közének után *Gömöri K. Nándor* Béry Gyulának «A hit» c. költeményét szavalta el művészi erővel és belső átérzéssel. Az estély középpontját dr. *Salávik Mátyás* ev. theol. akad. tanárnak «A két, sőt több lélekről» szóló felolvasása képezte, melyben a kételkedés, kétségbeesés, kétszínűség és ennek felsőfokáról, az angolul ú. n. cant-ról szólt, kifejezve egyszersmind azt a gondolatot, hogy vajha bennünk magyarokban csak egy lélek uralkodnék. Igen kedves volt *Oszvald Klárika* szavalata, ki *Mareucsin* Zoltán aktuális, szép költeményét szavalta el kedves hanglegítéssel, melegen és ritka színező erővel. Az estélyt Varga László szívből jövő, szívhez szóló imádsággal és az ev. theol. akad. énekkar hatásos énekkel, *Cohle*: «Isten, ki fent uralkodik» kezdetű fohászával fejezte be.

Az Eperjesi Villamvilágítási és Erőátviteli r.-t. május 9-ikén tartotta évi közgyűlését, amelyben az elhunyt *Zavatzky Szilárd* igazgatósági tag helyébe egyhangulag dr. *Rosenberg* Teofil választotta meg az igazgatóság új tagjaként. A közgyűlés következő helybeli jótékony intézeteknek és alapoknak: a városi szegény-alapnak, a Vöröskereszt-egylet eperjesi fiókjának, a Sárosvármegyei Nőegyletnek, az Evangélikus Nőegyletnek, az Izraelita Nőegyletnek és népkonyhának, az Eperjesi Vakok Intézetének, a sárosvármegyei hadiárva és özvegyek alapjának, az Eperjesen létesítendő «Hősök emlékművé»-re és a városi kórház sebesült katonáinak összesen 500 koronát juttatott.

Adományok. Az Eperjesi Vöröskereszt-fiókegylet javára a következő nemesszívű adományok folytak be: 241 kor. Háziaszonyok koronás adománya április hóra, 10 kor. *Klefner Gyula*, amelyekért őszinte köszönetet mond az elnökség.

Könyv- és kóta-ujdonságok, művészi képeslevelezőlapok, divatos levélpapírok *Molnár Jenőnél* Eperjesen kaphatók.

Adomány. Sárosvármegye hadiárvaiknak alapja részére *Gallé Marcell* jernyei plébános 100 koronát küldött be szerkesztőségünkbe.

az ő hozzájárulásával, olyan derűs... olyan megelégedett!?»...

Aki így érez és így gondolkodik a szülő és a gyermek között levő szent kötelékről, annak érzelme és gondolata miképpen lehetne más, ha otthonára: a szépséges Szepességre, vagy ha — melynek igazán mintha méltó oltáraként állította volna oda a Teremtő a magas Tátrát, — drága Hazájára esik gondolata!?

Milyen megindító az a leírása, amelyet egyik útirajzában olvashatunk, mikor a napsugárban és a milliárd jégcsillagban tündöklő Tátra felé közeledik!?

Üdvözetet mond az otthonos vidéknek, amelyet oly hosszú idő óta csupán epedő vágyódásában tudott volt elérni! Üdvözetet a völgyeknek, amelyekben gyermekkorát próbálgatta! Üdvözetet a gigászi sziklaóriásoknak, amelyeken a gyermek és az ifjú vágyódó tekintete pihent! Üdvözetet a meghitt, munkás népnek, amely az anyatermészetnek gondozásából megélhetését biztosítani igyekszik! S üdvözetet a rokonoknak és barátoknak, kiknek szívdobbanása oly benső visszhangra talál az övében!...

Mikor pedig Wienben olyan kiváló és öt annyira megbecsülő környezetben él: onnét is minden vágyódásával kedves Szepességre gondol. S 1804. okt. 26-ikán Rummy Károly Gergely késmárki tanárhoz intézett levelében (Magyar Tudományos Akadémia levéltárában) milyen megséggel, valamint — a terve előtt álló akadályokat látva — milyen levertséggel

Honvédek a kárpáti falvakért. A cseleji *Cseley Gyula* honvédőrnagy parancsnoksága alatt álló zászlóalj, amely bihar- és békésmegyei fiúkból áll, az e vármegyék által létesítendő kárpáti faluban egy ház újjáépítésére 600 koronát küldött *Fráter Barnabás* alispánnak. Egyben azt a kérésüket fejezik ki, hogy a felépítendő házon elhelyezett táblán a következő felírás örökíttessék meg: Bihar—békési-ház, emelte cseleji *Cseley Gyula* honvédőrnagy parancsnoksága alatt álló magy. kir. 9/VII. népfölkelő-gyalogzászlóalj.

A Sárosvármegyei Takarékpénztár Részvénytársaság Eperjes

□ (Alaptőke 800,000 korona) □
mint

a IV. nemzeti hadikölcsön hivatalos aláírási helye

elfogad jegyzéseket május 23-ig

a 6%-os hadikölcsönkötvényekre
és az
5 1/2%-os állami pénztárjegyekre.

□ □ Aláírási árak: □ □

<p>a 6%-os hadikölcsönkötvényekre:</p> <p>május 5-ig . . . 97'20</p> <p>máj.6-tól 23-ig K 97'50</p>	<p>az 5 1/2%-os állami pénztárjegyekre:</p> <p>május 5-ig . . . 91'90</p> <p>máj.6-tól 23-ig K 92'20</p>
---	--

A jegyzések megkönnyítésére — előnyös kamatláb mellett — magas kölcsönöket nyújtunk.

írja, hogy szüleinek sürgető kívánságára levélben fordul *Berzeviczy Ferenc Gergely* egyházkerületi felügyelőhöz és másokhoz, akik iránt különös bizalommal viseltetett, azért, mert neki felettébb kellemes volna, ha a Szepességre juthatna, ahol hajlandó volna állást vállalni már csak azért is, mert így öregedő szülőihez közelebb lehetne. Azonban azt a választ kapta, hogy az illetők — sajnálatukra — ebben az ügyben ezúttal mit sem tehetnek... «Mintha csak — írja félre nem ismerhető nehezítéssel — arról volna szó, hogy valamilyen tiltott vagy rossz árút kellene a hazába becsempészniök!...

A hazára vonatkozó érzelmei több művében s főképen azoknak lendülettel megírt előszavában jutnak kifejezésre. És pedig nem hangzatos szövegekben, hanem az odaadással szerett hazáért és nemzetért való elszánt tenni-akarásnak komoly, meleg tolmácsolásában. Abban a tenni-akarásnak, amely a nemzet fényes múltjába való visszatekintésen alapszik ugyan, de amely visszatekintés, bár a léleknek igazi és egész elragadtatását hozza létre az ő bensejében, mégsem teremt hiú káprázatot avagy elvakultságot a mutatkozó hibák és hiányok iránt, hanem éppen ezeknek élesebben való meglátására is képesít, hogy azoknak leküzdésével és pótlásával: az erre annyira érdemes Nemzetnek jövőjét dicső múltjához tegyék teljesen hasonlóvá!

... (Vége köv.)

Az Eperjesi Bankegyletnél a IV. hadikölcsönre május 12-ikéig a következő nagyobb összegű jegyzések eszközöltettek: 500,000 K.-t az intézet saját tárcája részére; 200,000 K.-t *Kovaliczky Zeno* kanonok a káptalani alapok részére; 160,000 K.-t a *Girálti Takarékpénztár* r.-t. a járásban eszközölt jegyzések, mely összegben az intézet saját 21,000 K.-ás jegyzése is bentfoglaltatik; 150,000 K.-t a *Héthársi Takarékpénztár* r.-t a járásban eszközölt jegyzések, melyben az intézet 20,000 K.-ás saját jegyzése is bentfoglaltatik; 80,000 K.-t a *Nagymihályi Kereskedelmi és Hitelbank* r.-t.; 65,000 K.-t *Tahy József* alispán Sárosvármegye alapjai részére; 50,000 K.-t *Bleuer József*; 40,000 K.-t özv. *Semsey Boldizsárné*, *Bornemisza Lajos* a *Héthársi Takarékpénztár* r.-t. útján, *Ilkovicz Adolf* Szedikert; 34,000 K.-t *Grossmann S.*; 26,000 K.-t *N. N.*; 25,000 K.-t *Bujanovics Gyula* Sárosvármegye főispánja, *Piller Kálmán* udvari tanácsos; 20,000 K.-t *Eperjesi Villamvilágítási és Erőátviteli r.-t.*, dr. *Rosenberg Teofil*, *Felsővízközi Takarékpénztár* r.-t. három ügyfele részére; 15,000 K.-t dr. *Novák István* eperjesi püspök, *Földes Zoltánné*, *Maguth Ilona*, *Rojkovich Antal* Batorhegy; 13,800 K.-t *Zsebráczky Géza* esperes *Bártfa*; 12,000 K.-t *N. N.*; 10,000 K.-t *Péchy Elek* Sztankahermány, *Szankamary Dezső* Kende, Sárosvárm. Gazdák Fogyaszt. és Ert. Szövetkezete, *Grün Herman*, *Paszternák Mór* Sögyülvész; 8,250 K.-t *Gallé Marcell* hívei részére és 5,000 K.-t saját részére; 8,000 K.-t *Szinyei Merse István* Zemplén- és Árva vármegyék főispánja; 7,000 K.-t *Péchy Zsigmond* országy. képviselő *Pécsújfalu*, *Hajdu János* Zsegnye, *N. N.*; 6,500 K.-t *Pépássy Aurél* vadászszázados; 6,000 K.-t *Bánó Zoltán*, a *Girálti Takarékpénztár* útján; 5,000 K.-t *Eperjesi ág. hitv. evang. I. egyház*, *Eperjesi Kölcsönös Segélyző-szövetkezet*, *Sárosvármegye árvaszéke* három kk. részére, *Szepesházy Imre* országy. képviselő *Felsővízköz*, *Kissóczy Mátyás* tvszéki elnök, *Maléter Gyula*, *Szafra Manó*, *Grünstein Izidor* Sárosbogdány, *N. N.*, *Hartman Emil*, *Ferencz András* s számos kisebb összegű jegyzés. Az összes eddig eszközölt jegyzések kerekszámában 2,000,000 koronát tesznek ki.

Tanítóképzőint. növendékek vizsgálata és osztályozása. A háború által előidézett rendkívüli viszonyok folytán a tanító- és tanítónőképzőintézeti növendékek folyó tanévi vizsgálatára és osztályozására nézve a vallás- és közoktatás-ü. miniszter az általános rendelkezéseit már megtette. Ezek szerint az 1898-ik évfolyamú tanítójelöltek, kik a legutóbbi népfelkelési bemutató-szemlén katonai szolgálatra alkalmasnak találtattak, az iskolai évvégi bizonyítványt minden külön vizsgálat nélkül kapják meg, kivéve a kétes előmenetelű tanulókat, valamint a magántanulókat. A IV. oszt. tanulók egyidejűleg a tanítói oklevelet is megkapják. Az 1897. vagy az ezt megelőző évben született azon tanítójelöltek számára, akik az 1914/15. iskolai év végén a tanítóképző-intézetnek harmadik osztályát eredményesen végezték, a folyó évi május hó 25-ikétől június 25-ikéig tartó előkészítő tanfolyam lezárása után külön osztály-, osztályképesítő- és befejező képesítő-vizsgálatok fognak tartatni, amelyeknek június 25-ikén kell lezáródnok. A közokt.-ü. miniszter továbbá intézkedett aziránt is, hogy a folyó iskolai év a szokottnál korábbi időben fejeztessék be és hogy az osztály- és osztályképesítő-vizsgálatok június 3-ikán befejeztessenek. Mindezen felsorolt vizsgálatokhoz, valamint a bizonyítványok, tanítói oklevelek osztályzatainak megállapításához miniszteri biztosági minőségben a vármegye kir. tanfelügyelője küldetett ki. Megemlítjük még, hogy a befejező képesítő-vizsgálatok azon tanítójelöltekre nézve, akik a katonai szolgálat alól mentesek, ha ezek akár mint rendes, akár mint magántanulók végezték tanulmányaikat, folyó évi június hó 5-ikén veszik kezdetüket. Hasonlóképpen a tanítónőképző-intézeti befejező képesítő-vizsgálat megkezdése is június 5-ikéig van megállapítva.

Felvételek a m. kir. honvéd hadapródiskolákba. A m. kir. honvédelmi miniszter kiadta már pályázati hirdetményét a m. kir. honvéd hadapródiskolákban az 1916/17. tanév

kezdeten betöltendő helyekre. Eszerint az 1897. évi XXIII. törvény cikk értelmében szervezett pécsi és nagyváradai honvéd hadapródiskolák I-ső évfolyamába az új tanév kezdetén (szept. 21-ikén) alapítványi helyek és nagyobb számú tandíjfizetéses helyek fognak betöltés alá kerülni. A felvételhez megkívánt előismeretek valamely középiskola négy alsó osztályának sikeres elvégzése, azonban a latin vagy görög nyelvből nyert elégtelen osztályzatok figyelembe nem vétetnek. A folyamodványok a fizetéses helyre a pályázók hozzátartozói (anya, gyám, anya) által közvetlenül a pécsi honvéd hadapródiskola parancsnokságánál nyújtandók be. A folyamodványok benyújtásának határideje július 15-ike. Az alapítványi helyek elnyeréséért a folyamodványok az illető alapítványt tevő hatósághoz adandók be. A kérvényekben kifejezés adandó annak, hogy a folyamodó az «Utasítás a pályázók felvételére nézve a m. kir. honvéd nevelő- és képzőintézetekbe» határozmányait tartalmilag ismeri és kötelezi magát az ezen Utasításban meghatározott valamennyi feltételeknek megfelelni.

Lakbéregyenérték. A vallás- és közoktatásügyi miniszter a kisladnai áll. el. iskola elhelyezésére szolgáló épületben levő tanítói lakás béregyenértéke fejében a községi előjárásnak további két évre, évi 200 koronát engedélyezett. Az állandó folyósítás ugyanis csak az építési kölcsön-ügy végleges rendezése után fog megtörténni.

Hadikölcsön. Az Eperjesi Takarékpénztárnál a következő jegyzések történtek a IV. magyar hadikölcsönre az aláírási időszak első felében:

- 200,000 kor.-val: Klein Ármín Miskolcz, Eperjesi Takarékpénztár.
 100,000 kor.: N. N.
 50,000 kor.: Sárosvármegyei Szeszfinomító Szövetkezet.
 40,000 kor.: Vogel Margit Kapnikbánya.
 35,000 kor.: Sárosvármegye nevében Tahy József alispán.
 25,000 kor.: dr. Propper József.
 24,000 kor.: Papp Ferenc.
 20,000 kor.-val: Bornemisza Lajos Krivány, Piller Dezső Lemes, N. N., Gärtner Ignác Eperjes.
 18,000 kor.: dr. Mészáros Dezső üzemvezető-bányamérnök, Kapnikbánya.
 12,000 kor.: Potas János és neje.
 10,000 kor.-val: dr. Schmidt Gyula, Fried Simon, dr. Szehtlo János, dr. Rátz Dezső, Friedrich Mária és Pirokska Eperjes, Telekessy János Tapolyhanusfalva, Spillenber Barna főszolgabíró útján, özv. Molcsányi Vladimírné Felsőkány, N. N., S. P., N. N.
 9000 kor.: Zaicz Tivadar.
 8000 kor.: Bornemisza Szerafin.
 7200 kor.: N. N.
 7000 kor.: Sebej János Tótsóvár.
 6900 kor.: Magyarjakabfalva község volt úrbéresei.
 6000 kor.-val: Paulinyi Miklósné szül. Friedrich Emma Horhát, Reisinger Margit, Fast Dezső Eperjes, Lakata József, Anna és Zsófia érdekében Mária Béla.
 5000 kor.-val: Mosánszky Mária, Titusz, Klári és Bözsi, dr. Maibaum Artur, Matherny Gusztáv, Wohl Izidor, Maléter Gyula, Potas József, Safran Manó, Friedrich Jenő, Friedrich Laci Eperjes, Krajnyák György Németsóvár, Haltenberger Rudolf Igló.
 4000 kor.: N. N., Semsey Ottóné Deméte, dr. Baumöhl Zsigmond, Lipták Ambrus, m. kir. adóhivatal mint gyámpénztár kk. Pribula András és Anna érdekében, Szlatkovszky Irma, Klein Simon Eperjes, Bénya Sztraka Anna Turina, Illyenin János Vörösvágás, N. N.
 3700 kor.: Várady Szakmáry Gézané Bártfa.
 3200 kor.-val: Zsipai György Tapolyhermány, özv. Sassovszky Gyuláné Eperjes.
 3000 kor.-val: Földi Ödön, Kún Sándor Eperjes, Porvaznyik György Somos, Mamrák József Szinye, Fedorják András és neje Pavlik Anna Erdőske.
 2100 kor.: Szosza Julianna Somos.

2000 kor.-val: Tahy József, zebegnyői Dienes Lajos, Martényi Ferenc, Kamenitzky Miklós, dr. Tóth Sándorné, Duschnitz Ármín Eperjes, Rojkovich Antal Bátorhegy, Duschnitz Ármín, Polovicsák Berta, Szuszán Péter, Plischke Elza Eperjes, Feldmann Adél Remenye, Demek Timkó Anna Somos, Kanyuch György Eperjes, Kozsura János Opálbánya, Terpák Mihály Tapolyhermány, Sedlák József Sósgyülvész, Ponycsák Györgyné Sóbánya, Sebej Anna Tótsóvár, Potocsnyák Mihály, Czmár Mihály Sósgyülvész, Jurek Mihály Somos, Kubinyi György Kende, Köhler József, Kovály György Tótsóvár, Olejár András Zsegnye, Janicskó Mária Kőrösfő, Hodobay Sándor Felsőkány, Grega János Krivány, Zselinkó György Tarczaszentpéter, Gajdos Jánosné Sósgyülvész, Zajacz János érdekében dr. Mária Béla, N. N., N. N., N. N., N. N.

1900 kor.: Jaczko János és András Kende.

1800 kor.: Marczinko István Finta.

1700 kor.: Szabol-Zsuka Mária Alsómérk.

1600 kor.-val: Szántó Lajos, Adonyi Mária, Gerhard Erzsébet Eperjes, Kurimszky János Nagycseb, Gyacsovszky Lujza Ternye, Scsavnyiczky József Lászka.

1550 kor.: Novotny-Petrássy Mária Csukaháza.

1500 kor.-val: Maléter Gyuláné Eperjes, Lippai János Hernádszentiván, Sztarinszky Vojszák Mária Gellért.

1400 kor.-val: Rentsko Anna Eperjes, Boszák János Tótsóvár, Kriksz István Bácsi, ifj. Polyacsek György Szedikert, Ondics Mihályné Tapolyhermány, Palya Erzsébet Nyársárdó, N. N.

1300 kor.-val: Dlugos István és neje Fenyvesháza, Ivaneczki János Sósgyülvész, Hovanyecz Ádám Aranypataka, Ivaneczki József Delnekakasfalva.

1200 kor.-val: Szabó Elemér Eperjes, Sarudy László Harctér, Gromos Hancsa Somosújfalva, Makatura Anna Abos, Hitrik József Tótsóvár, Miskuf József Lászka, Kellő Sándor Kiskőrösfő, Stecz Dorottya Erdőske, Ivaneczki Hirka Mária Sósgyülvész.

1050 kor.: id. Kalinya József és neje Szinyeújfalva.

1000 kor.-val: Andruscsakievics Henrik Eperjes, Sarudy István Harctér, Kizák János, Zapalovics Emilia, Hegymeghy Gabriella, özv. Feketéné Hoffbauer Izabella, Baumöhl Henrik, Mathia Jozefina, özv. Puchert Gyuláné, kk. Szabol Anna érdekében dr. Mária Béla, Kún Sándor, Magyarorsz. Kárpátgyűlés Eperjesi osztálya, Potas Józsefné, Steinlauf Testvérek, Freundlich Szerén, M. kir. adóhivatal gyámpénzt. kk. Szokol János és Neuman Linka érdekében, Friedman Bernát, Orinyák János, Komisák András Eperjes, Ondics Jánosné Tapolyhermány, Domanyics Gy. Sárosbogyán, Marczin Mária Finta, Dzesatnyik János Alsósebes, Sztach Anna Szedikert, Komár Mihály Delnekakasfalva, Barej János Jánoska, Rimák Jánosné Licsérd, Sztopko János Kellemes Slebodnyik János Alsósebes, Fabula József Finta, Ivaneczky János Delnekakasfalva, Kmecc Mihály, Ander Mihály, Hajduk István, Olyár János, Bidovszky István, özv. Pavel Mihályné, Czmár Mihály Sósgyülvész, id. Ivaneczky József Delnekakasfalva, Zselinszky Anna Sárosbogyán, Bányász Mária Nagysáros, Janicsko Bujnyák Anna, Kehut Mihályné Tótsóvár, Sztraka János Erdőske, Benka János Aranypataka, Bijáth György, Holda Márton Ferzso Hlgy Ádámné Rokító, Marczinko Gyuláné Roskovány, özv. Sznássy Sándorné Jolsva, Ivaneczky B. Mihály Delnekakasfalva, kk. Szabol Anna érdekében dr. Mária Béla, Galyik János, Kulyka Francz György Tapolytarnó, Maczko Veron Eperjes, Pribula János Sósgyülvész, N. N., N. N.

Ezekon kívül még 127 tételben 1000 koronán aluli jegyzés 36,000 korona; végösszegeben 1.293.200 korona.

Használjunk posta hadisegély-bélyeget!
Molnárok és pékek felmentése. A honvédelmi miniszter rendelete folytán a segédszolgálatra vagy népfölkelési hadi szolgálatra alkalmasnak osztályozott molnárok és pékek, kik a mögöttes országokban tartózkodnak, ha eziránt a főispánok indokolt előterjesztést tesznek, a m. kir. honvédkerületi, illetve cs. és kir. katonai parancsnokság által bizonytalan időre fel fognak mentetni.

Adakozzunk az elesett hősök özvegye és árvái javára! Hadsegélyező Hivatal fő pénztára, Képviselőház.

Búcsú a hadbavonult tanulóktól. A kollégiumi főgimnázium hadbavonuló tanulóitól a tanárkar és ifjúság május 20-ikán, vasárnap d. e. 11 órakor búcsúzik a Kollégium központi épületének nagytermében. A búcsúünnepély sorrendje a következő: Himnusz; éneklés az ifjúság. Szavaltat; előadja Grünstein Béla VIII. o. t. Búcsúbeszéd; mondja Frenyó Lajos, koll. főgimn. tanár. A hadbavonultak búcsúja; mondja Irányi Géza VIII. o. t. Szavaltat; előadja Késmárszky Árpád. Szózat; éneklés az ifjúság. E búcsúünnepélyre a Kollégium jóbarátait, pártfogóit, a szülőket ezúton tisztelettel meghívja az eperjesi ev. Kollégium főgimnáziumának tanárkara.

A sárosvármegyei hadiárvek alapja javára az eperjesi kir. adóhivatalba, mint Sárosvármegye gyámpénztárába 1916. május 10-ikéig a következő adományok folytak be:

A már nyugtázott összeg 1218:36
 Dr. Deseffy István tb.
 vm. főjegyző, a NAŠA
 ZASTAVA szerkesztője Eperjes 20:—
 Dr. Müller Bertalan tb.
 vm. t. főügyész Eperjes 100:—
 Dr. Rátz Dezső kir. tvsz.
 bíró Eperjes 30:—
 Özv. Mária Béla
 Bujanovics Ilona Eperjes 50:—
 Pivovarnyik János föld-
 művelő Nagyladna 25:—
 Dr. Mosánszky Titusz fog-
 orvos, háztulajd. Eperjes 100:—
 Id. Berzeviczy Béla és neje
 nagybirtokos Hámor 50:—
 Összesen: 1593:36

A fennebb felsorolt adományokat — melyek részint közvetlenül, részint általam lettek az eperjesi kir. adóhivatalba befizetve — ezennel nyugtázom. Egyúttal a mélyen tisztelt adakozóknak áldozatkészességükért — a hadiárvek nevében is — hálalköszönetet mondok. Eperjes, 1916. május 10. *Mária Béla*, vm. árvasz. elnök.

A vakok intézetének fölkarolása. A sárosvármegyei Vöröskereszt-egyesület választmányi elnöke, a Vakok Eperjesi Intézetének nemeslelkű támogatója és jölteveje: tahvári és tarkeői Tahy Józsefné ömelt. nagylelkű adományával újból tanújelét adta a vakok iránti szeretetének. Az adományért, mely két lavorból, két merítőkánálból, egy vaslábasból, két fényezett plélábasból, 23 evőkanálból, 3 kávéskanálból, 9 villából, 2 késből, 27 pohárból, 12 lepedőből, 4 abroszból, 18 kötött ingből, 9 kötött alsónadrágból és 6 pár harisnyából áll, úgy az intézet igazgatója, valamint vak növendékei leghálásabb köszönetüket fejezik ki. Nemkülönböztetve hálával adóznak Névtelen adakozónak, ki már gyakran és ez alkalommal is 40 kor. adományozásával támogatta az intézetet.

Elveszett pénz. A helybeli állatvásáron Basiszta Györgyné gazdálkodónő 1400 koronát elveszített. A pénz egy kis könyvecskében volt elhelyezve. — Május 8-ikán este 11 óra tájban dr. Herz Ignác tűzérnök a Berger-kávéház terraszán 300 koronát elveszített. Megtalálóját a rendőrségen jutalomban részesül.

A hősök emlékművére újabban adományoztak:
 Eperjesi Villamvilágítási R. T. K 50:—
 Grieger József » 20:—
 Grieger Anna » 20:—
 Meliorisz Kálmán » 10:—
 Gallé Marcell » 10:—
 Gyűjtőperselyünk tartalma » 15:23
 Eddigi gyűjtésünk » 9124:81
 Összesen K 9250:04

Megharapta a kutya. Soltész Irénkét május 9-ikén Eperjesen egy százados bernáthegyi kutyája jobbkarján és ugyancsak május 9-ikén Slachta Jánosné Roskosék kutyája a Lőcsei-úton jobbkézén és ballábján megharapta. A rendőrkapitány ennél fogva 40 napi ebzárlatot rendelt el.

A csendőrök a
 Hetek óta egy cig
 vármegye felsővidéké
 hol ott törtek be. Ma
 község határában, e
 társaságot a kisszebe
 amint javában lakm
 férfiből s három assz
 voltak fegyverkezve
 nyire sikerült a cigány
 megadásra szólított
 a futásban kerestek m
 rájuk lőttek. Két cig
 többi elmenekült Na
 kerítésük céljából széle
 A csendőröket pásztó

Használjunk post
Az oroszduíta
segélyezésére. Esz
 hazafias tanítónője az
 zésére tanítványival a
 szindarabot adatott el
 mely elsősorban Boda
 ízléséről és ügyességér
 fáradságot nem ismerő
 rést. Tótajkú gyermeke
 hagyni nem lehet. A b
 adományok 60 koroná

Árlejtés. A cs. e
 cipők, egyenruhák pos
 tisztí fehéremű, bőrna
 cipőkre május 20-ikéig
 és sivataghomok ellen
 konyha, evőeszköz, bizt
 írónnal, megkülönböz
 fatalpszög és naftalim
 ajánlattal pályázatot hi
 mintákkal egy csomag
 niszterium 13 ügyoszt
 m. kir. honvéd központi
 különböző kötetném
 és más felszerelési
 aug. 31-ikéig terjedő sz
 auzat hirdet. Ajánlatok
 9 óráig a m. kir. honvé
 noktségához (Budapest,
 be. Közlebbi feltételek
 kamara hivatalában tu

Tanítók özvegye
 eperjesi neol. izraelita
 megye ajándéka képen
 által szerzett Magyar
 Fleischmann Mór isko
 kir. tanfelügyelőséghez
 a tanítók özvegyei és
 TANÍTÓK LAPJA szerkes

A csendőrök agyonlőttek két cigányt.

Hetek óta egy cigánykaraván veszélyeztette a vármegye felsővidékének közbiztonságát. Hol itt, hol ott törtek be. Május 9-ikén Magyarjakabfalva község határában, egy erdőszélen lepte meg a társaságot a kisszebeni csendőrök kéttagú járőre, amint javában lakmározott. A karaván négy férfiből s három asszonyból állott. A férfiak fel voltak fegyverkezve. A csendőröknek 20 lépésnyire sikerült a cigányokat megközelíteniök, akiket megadásra szólítottak fel. A cigányok azonban a futásban kerestek menedéket, mire a csendőrök rájuk lőttek. Két cigány holtan esett össze, a többi elmenekült Nagysáros irányában. Kézrekerítésük céljából széleskörű nyomozás indult meg. A csendőröket pásztorfiúk vezették nyomra.

Használjunk posta hadisegély-bélyeget!

Az oroszduíta kárpáti falvak felségélyezésére. Eszkáros (Abaúj vm.) község hazafias tanítónője az oroszduíta falvak felségélyezésére tanítványaival április 30-ikán két aktuális szindarabot adott elő. Az előadás rendezéseért, mely elsősorban *Bodolay Júlia* tanítónő kiváló ízléséről és ügyességéről tett tanúságot, különösen fáradságot nem ismerő munkája érdemel elismerést. Tótajkú gyermekektől ily előadást szó nélkül hagyni nem lehet. A belépődíjak címén befizetett adományok 60 korona összeget tettek ki.

Árlejtés. A cs. és kir. hadügyminisztérium cipők, egyenruhák posztóból, törölők, nyakkendők, tisztí fehérmű, bőrnadrágok és fatalppal ellátott cipőkre május 20-ikáig, továbbá műveg (nap és sivataghomok ellen bőrfoglalással), tisztí táborikonyha, evőeszköz, biztonsági tű, jegyzőkönyvecske írónnal, megkülönböztetési csillag celluloidból, fatalpszög és naftalinra május 16-ikáig teendő ajánlattal pályázatot hirdet. Ajánlatok a szükséges mintákkal egy csomagban a cs. és kir. hadügyminisztérium 13. ügyosztályához küldendők. Végül a m. kir. honvéd központi ruhatár gazdasági lópokróc, különböző kötelnemű, varrófonal, vasneműek és más felszerelési cikkeknek június 30-ikától aug. 31-ikéig terjedő szállítására nyilvános pályázatot hirdet. Ajánlatok 1916. május 22-ikéig d. e. 9 óráig a m. kir. honvéd központi ruhatár parancsnokságához (Budapest, X., Elnök-u. 1.) küldendők be. Közlebbi feltételek a kassai keresk. és iparkamara hivatalában tudhatók meg.

Tanítók özvegyei és árvái javára. Az eperjesi neol. izraelita elemi iskola részére a vármegye ajándékaépen megküldött, Kállay András által szerzett Magyar Király Himnusz 1 kor. árát Fleischmann Mór iskolaigazgató jótékony célra a kir. tanfelügyelőséghez küldvén be, onnan az összeg a tanítók özvegyei és árvái alapja javára a NÉPTANÍTÓK LAPJA szerkesztőségéhez továbbíttatott.

Iskolabezárítás. Vármegyénk alispánja a sztankahermányi róm. kath. el. iskolát az iskolaköteles gyermekek között fellépett vörhenybetegség miatt bizonytalan időre bezáratta.

Vízbe fúlt. Özv. *Szegyora* Jánosné 70-éves városi koldusdíjas, valószínűleg ittas állapotban az alsó malomárokba esett s megfúlt. Palkovics Emil vendéglős halászás közben akadt rá.

Jutalmazott cselédek. A hű cselédek jutalmazására szánt Kósch-féle ösztöndíjat május elsején Saly Győző rendőrkapitány a következőknek adományozta: Adamcsak István az eperjesi Luchs-féle vasárús cégnél, aki már 12 éve szolgálja szolgálatadóját, Bajusz Zsuzsanna házi cseléd, aki már 8 éve özv. Mochnay Alajosnál szolgál és Mondok Ilona, az Angolkisasszonyok intézetének alkalmazottja, aki 6 éve áll szolgálatban az intézetnél.

A Sárosvármegyei Takarékpénztárnál Eperjesen a hadikölcsönjegyzés összege az intézet saját 300,000 koronás (előjegyző saját jegyzései 220,000) jegyzésével kitesz 2,382,000 koronát. Nagyobb összegeket jegyeztek:

500,000 K.-t: dr. Rusznák Miklós kanonok jegyzése az Eperjesi gör. kath. egyházmegyei kegyes alapok részére, saját részére 10,000 K.

251,000 K.-t: dr. Szmandray Simon kanonok jegyzése különböző egyházm. alapok javára, saját részére 7000 K.

163,000 K.-t: Megyei köryegyzők eddigi gyűjtése.

155,000 K.-t: Kisszebeni Hitelbank gyűjtése.

60,000 K.-t: dr. Ferbstein Márk, Sárosvárm. Gazdasági Egyesület.

50,000 K.-t: Bujanovics Gyula főispán jegyzése a Ghillány Antal és László családi alapítvány részére, G. S. Eperjes, D. I. Sótóvár, Sch. A. Eperjes.

48,000 K.-t: Szutórisz Frigyes koll. igazgató.

40,000 K.-t: Hanusovszky Imréné.

24,600 K.-t: Tanítók gyűjtése a tanulók köréből.

20,000 K.-t: G. M., W. B. Eperjes, Hedry Lajos Töltszék; özv. Elasz Miksáné, M. S., F. G. Eperjes.

16,000 K.-t: Klein Emil.

15,000 K.-t: G. G. Eperjes.

10,000 K.-t: br. Ghillány Imre földművelésügyi miniszter, Gottdiener Lajos, Perl Henrik, Meliőríz Ilka, Zucker Leo, Schnitzer Samu, Fuchs Márk.

8000 K.-t: özv. Lengyel J.-né, Weingarten M. özv. Venetiáner M.-né, Vandrák Vilma.

6000 K.-t: Pankuch Mayer Anna, T. J. Sívár és sok más ezen aluli jegyzés, melyek közlését jövő számunkban folytatjuk.

Egyhuzamos tanítás engedélyezése.

A vall.- és közokt.-ü. miniszter az iskolai helyhatóságok kérelmére, a messziről járó növendékek nagy számára való tekintettel megengedte, hogy a girálts és a radácsi áll. el. iskolákban az 1916/17. tanév téli hónapjaiban (november 1-jétől március végéig) a tanítás egyhuzamban tartassék.

Eltűnt katonák nyomozása. A cs. és kir. közös hadügyminisztérium, a magyar kir. honvédelmi minisztérium és a Magyar Vöröskereszt-egylet hozzájárulásával és támogatásával a budapesti Tudósító Iroda mult év dec. óta KATONANYOMOZÓ-JEGYZÉK címmel lapot ad ki, amely kizárólag az eltűnt katonák felkutatását célozza s a kutatás sikerességének előmozdítására sok keresett katonára arcképet is közli. A lap, melynek élén gr. Batthyány Lajos és gr. Hadik-Barkóczy Endre főmegbízottak állanak, havonként kétszer jelenik meg legalább 15,000 példányban és az összes csapattesteknek a harctérre és a front mögött, az összes kórházaknak Magyarországon és Ausztriában, valamint a hadifogságból hazatért rokkant katonáknak hivatalból ingyen küldetik meg. A lap felelős szerkesztője B. Virágh Géza. A kutatások közlési feltételei megtudhatók a KATONANYOMOZÓ-JEGYZÉK szerkesztőségében és kiadóhivatalában (Budapest, IV., Váci-u. 38. I. em.)

Kérelem a magyar társadalomhoz.

A budapesti kir. magy. Tudomány-egyetem a harctereken hősi halált halt, ott szerzett betegségükben elhunyt, az eltűnt, hadifogságba jutott, kitüntetésben részesült s általában a hadiszolgálatra bevonult fiainak emléket évkönyveiben és más méltó módon megörökíteni kívánván, a magyar társadalom támogatásához fordult, hogy ez adatokat lehető pontosan összegyűjthesse. A kívánt adatok eddig csak szórványosan érkezvén be, az Alma Mater nevében ismételve felkérem a hadbavonult budapesti egyetemi ifjak szülőit, testvéreit, rokonait, hozzátartozóit és jóbarátait, hogy az általános mozgósítás óta katonai szolgálatot teljesítő budapesti egyetemi hallgatók nevét, a születési év, helyi és az apa nevének, nemkülönbönben fakultásuknak megjelölésével, a csapattestet, ahol szolgálatot teljesítettek; a katonai rangfokozatot, amelyet legutóbb elfoglaltak, az esetleges hősi halál helyét és idejét, a harctéren szerzett betegségben történt elhalálozás napját és helyét, a hadifogságba jutás, vagy eltűnés helyét és idejét és az általuk kiérdemelt kitüntetésre vonatkozó pontos és megbízható adatokat a budapesti kir. magy. Tudomány-egyetem rektori hivatalával (IV. ker., Egyetem-tér 1-3.) közölni sziveskedjenek. Budapest, 1916. május 3. Hazafias üdvözlettel *Beöthy* Zsolt, rektor.

Köszönetnyilvánítás. Az Eperjesi Takarékpénztár és az Eperjesi Bankegyelet 50-50 koronát, a Sárosvármegyei Takarékpénztár 40 koronát adományozott az eperjesi izraelita óvodának. A kegyes adományokért hálás köszönetet mond a *kisdednevelőegylet elnöksége*.

Tanítói nyugdíjbizottság kiegészítése.

A kassai róm. kath. püspök a sárosvármegyei róm. kath. népiskoláknál alkalmazott tanítók nyugdíjazásánál közreműködő vegyes nyugdíjbizottságba, a Kassay István szentszéki tanácsos halálával megüresedett tagsági helyre *Zaborovszky Béla* pápai praelatus, eperjesi prépost-plébánost küldte ki.

A Dunántúli Közművelődési Egyesület a magyar közművelődésnek és általában a hazafias szellemnek terjesztésében fejt ki immár közel negyedszázad óta eredményes tevékenységet. Nevezett egyesület a magyar kultúra terén elért sikereinek állandósítása és fokozása érdekében a nagy társadalom támogatását is kéri. Kétségtelen, hogy a művelődés iránti szeretetnek és nemes érzésének ad kiki tanúságot azáltal is, ha az ily intézményeket nemcsak erkölcsileg, hanem tőle telhetőleg anyagilag támogatja. A nyújtott adományok az iskolák részéről a legegyszerűbben a várm. kir. tanfelügyelőséghez küldendők be, azonban az összegek közvetlenül is továbbíthatók a Dunántúli Közművelődési Egyesület címén, Budapest, Stáhly-utca 15. sz.

Taneszközök engedélyezése. A vall.- és közokt.-ü. miniszter engedélyezése alapján a budapesti m. kir. tud.-egyetemi nyomda igazgató-ságától taneszközöket kaptak: a héthársi áll. el. iskola 2 péld. és a gombosszentgyörgyi áll. el. iskola 1 péld. Bittenbinder—Grenczer-féle métermértékek szemléltető tábláját utasítással; továbbá a héthársi áll. el. iskola 2 példányban s a radácsi és a demétei áll. el. iskolák 1-1 példányban a Gönczy-féle fali olvasótáblákat.

NESTLÉ-FÉLE
CSECSEMŐK
GYERMEKLISZT
 gyermekek és lábadozók legjobb tápláléka gyomor-és bélbetegségek után.
 Mindenkor kapható.
 Próbadozot és tanulságos orvosi könyvecskét a gyermeknevelésről teljesen díjtalanul küld a Nestlé-féle gyermekliszt-társaság, Wien I., Biberstrasse 3/U.

Értesítés. A kassai keresk. és iparkamara felhívja az érdekelteket, hogy amennyiben a Gaspere Flii Shkretti skutarii cégnek netaláni hazai hitelezői, a kamara hivatalában jelentkeznek.

Felelős szerkesztő: Dvortsák Győző. Kiadótulajdonosok: Koós Ernő és Frigyes.

NYILTTÉR.

Rohitsch-Sauerbrunn

Gyógyellátás mint békeidőben.
Idény kezdete 1916. május 1.
Tájékoztatót az igazgatóság küld.

Mindennemű gummihulladékot

legmagasabb napi áron vásárol a Magyar Ruggyantaárúgyár R.-t.
Levélcím: Budapest, főpostafiók 206.

Hogyan készül **pecsenye és egyéb** = zsír nélkül?
Megtudható Mauks K. ügynökségnél és Dahlström K. úrnál Eperjesen.

Eperjes szab. kir. város tanácsától.
2467—1916. kig. szám.

Hirdetmény.

Eperjes szab. kir. város tanácsa a **Romanits-féle ösztöndíjra** 1916. évi július hó 1-jével pályázatot hirdet.

Az ösztöndíj elnyerése iránt oly római kath. vallású, Eperjes szab. kir. városi polgárfi pályázhatik, ki a főgimnázium osztályait elvégezvén, erkölcsi jó magaviselet mellett az utolsó három év alatt minden tantárgyból kitüntetéssel tette le vizsgáját és főiskolát látogatni kíván.

Az ezen ösztöndíjalapítvány kamatai évente mintegy 280 koronát tesznek ki, félévi utólagos részletekben esedékesek, az egyetemi tanulmányok befejeztéig s ezentúl még három éven át az ösztöndíjast illetik, de tartozik az illető erre vonatkozó nyugtáját az illető egyetemi kar dékánja által félévenként láttamoztatni, az egyetemi tanulmány befejezte után pedig tartózkodási helyét az illetékes hatóság által igazoltatni s az aláírott nyugtát Eperjes város tanácsának bemutatni.

A pályázni szándékozók felhivatnak, hogy eziránti kérvényeiket Eperjes szab. kir. város tanácsához 1916. évi október hó 1-jéig nyújtsák be.

Eperjes szab. kir. város tanácsának 1916. évi május hó 2-ikán tartott üléséből.

Faragó József s. k.,
kir. tanácsos, polgármester

Veszünk

vadásztilalom alá nem eső

vadat

legmagasabb áron.

Eperjesi Keresztény Fogyasztási Szövetkezet.

Kiadó

üzleti helyiség

szeptember 1-sejétől
Főutca 53.sz.házban.

Megbízható, 15-18-éves

kifutó-fiút

keres. azonnali alkalmazásra
Kósch Árpád könyvnyomdája
..... Eperjes, Fő-utca 59.

MEGHÍVÓ.

A Zborói Takarékpénztár Részvénytársaság

részvényeseit ezúton tisztelettel meghívja a f. évi május hó 28-án délután 2 órakor az intézet helyiségében tartandó

V. évi rendes közgyűlésre.

A közgyűlés tárgyai: 1. Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság jelentése az 1915. üzleti évről, zárszámadások előterjesztése, valamint a tiszta nyereség hovatfordítására vonatkozó intézkedés. — 2. Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság tagjai részére a felmentvény megadása. — 3. Három igazgatósági tag választása. — 4. A felügyelő-bizottság megválasztása. — 5. Indítványok.

Zboró, 1916. április 23.

Kivonat az alapszabályokból:

17. §. Minden részvény egy szavazatra jogosít, de 20-nál több szavazatot senki, sem saját nevében, sem meghatalmazás alapján, sem e két minőségben együtt nem gyakorolhat.

18. §. Részvényesek, kik szavazati jogukkal élni akarnak, kötelesek részvényeiket a le nem járt szelvényekkel együtt legkésőbb a közgyűlést megelőzőleg 3 nappal a társaság pénztáránál letenni.

19. §. Közgyűléseken csak személyesen megjelenő, önjogú, oly részvényes gyakorolhat szavazatjogot, kinek részvénye legkésőbb a közgyűlést megelőzőleg 3 hónappal nevére íratott s a részvénykönyvbe bevezetett. A részvényes írásbeli meghatalmazott által is képviselheteti magát, de a meghatalmazottnak szintén részvényesnek kell lennie.

Az igazgatóság.

Cselekvő vagyon	Mérleg-számla	Szenvedő vagyon	Veszteség	Eredmény-számla	Nyereség
Pénztárkészlet 1763 65	Részvénytőke 60000 —	Takarékbetéti kamat 7634 49	Váltó-kamat 20717 58		
Váltótárca 240006 18	Ált. tartalékalap* 7000 —	Tőkekamat-adó 763 45	Jelzálog-kamat 1141 55		
Jelzálogos adósság 11670 —	Kül. " 1383 79	Visszszámítási kamat 950 20	Folyószámla-kamat 714 18		
Folyószámla-adósság 8493 32	Takarékbetétek 180761 74	Lombard-kamat 52 50	Értékpapír-kamat 100 —		
Hadikölcsön-számlák 1484 —	Biztosított betétek 5411 10	Tisztí fizetések és lakbérek .. 3999 97	Jutalékok és nyereségek 267 78		
Óvásdíj-előlegek 69 49	Visszszámítás 9620 50	Üzleti költség 932 20			
Értékpapírok 9722 —	Lombardkölcsön 8866 —	Házbér 100 —			
Átmeneti kamat 13178 57	Hitelezők 1308 47	Állami és községi adók 2600 —			
	Fel nem vett osztalék 1237 —	Nyereség 5908 28			
	Átmeneti tételek 4890 33				
	Nyereség 5908 28				
				K. 22941 09	K. 22941 09

* A mostani dotációval a tartalékok 12000 koronára emelkednek.

Zboró, 1915. évi december 31-ikén.

Az igazgatóság:
Dr. Fuchs Lipót (hadbavonult) Reichman Pinkász s. k. Dr. Bettlheim Alfréd s. k. Rapaport Saul s. k.
Ifj. Weinberger J. s. k. Reich Lázár s. k. Landau Mózes s. k. Seltenreich H. L. s. k.

A felügyelő-bizottság:
Kapisinszky Emil s. k., elnök. Deutsch Juda s. k. Kohn Pinkász s. k. Friedman Izsák s. k.

